

verschijnt maandelijks
jaargang 65
januari 1963 - 1

maandschrift voor

bijenteelt

orgaan van de vereniging tot bevordering der bijenteelt in nederland

AANBEVOLEN ADRESSEN

IMKERSARTIKELEN

Wij leveren alles wat u nodig hebt. Prijscourant gratis op aanvraag. BIJENHUIS, WAGENINGEN.

HONING EN WAS

Verkoop uw klanten geen neen als u uitverkocht bent. Vraag ons even prijsopgaaf. BIJENHUIS, WAGENINGEN.

BUITENLEVEN

VAKANTIEHUISJES, GARAGES, SCHUREN, vanaf f 341,00—f 275,00. Vraagt folder, of stort resp. f 3,50, f 3,—, f 2,50 voor bouwplaten + tekeningen voor aanvraag, om een indruk te krijgen. Girorekening 672439. „DIHAMA” Hardinxveld.

BOEKEN EN BLADEN

HET GROTE BIJENBOEK door R. P. Groenveld kost f 13,90. Wij hebben het in voorraad. BIJENHUIS, WAGENINGEN.

Abonneer u op „BIJENNIEUWS”, orgaan van de afd. Bunnik-Houten en de STICHTSE KONINGINNETEELTCLUB f 2,50 p.j. Verschijnt maandelijks. Postgiro 533359. Gratis proefnummers.

AFSCHEID

De heer A. S. Planting heeft per 1 januari zijn functie als lid der Commissie van de Redactie van ons Groentje neergelegd en dit nummer is het laatste, dat onder zijn medeverantwoordelijkheid verschijnt. Vijftien jaargangen van het Groentje heeft hij mee-geredigeerd en meters-hoge stapels geschriften heeft hij in die jaren met ons doorgewerkt, wat op zichzelf al een enorme arbeid geweest is. Door de intensieve lectuur van andere bijenteeltjidschriften was de heer Planting uitstekend op de hoogte van wat er in het buitenland op het gebied van de bijenteelt gebeurde. Met toewijding en nauwgezetheid heeft hij in al die jaren dit omvangrijke werk verricht. Nu wij afscheid van hem nemen realiseren wij ons eigenlijk pas goed hoe zwaar zijn mening en zijn adviezen bij ons altijd gewogen hebben. Wij zullen zijn bezadigd oordeel missen. Missen zullen wij ook het voortdurend contact met hem, want wij zijn hem in de loop der jaren niet alleen gaan waarderen als een kundig medewerker, maar ook als een goede vriend. Hartelijk dank voor alles, heer Planting, en onze beste wensen vergezellen u!

H. G. MAAGENDANS
B. A. van der SANDE
R. P. GROENVELD.

WELKOM

Het hoofdbestuur heeft in de plaats van de heer Planting als lid der Commissie van Redactie benoemd de heer W. Assink te Enschede. Wij roepen de heer Assink een hartelijk welkom toe en wij vertrouwen er op dat wij met hem op even prettige en vruchtdragende wijze zullen kunnen samenwerken als met zijn voorganger.

H. G. MAAGENDANS
B. A. van der SANDE
R. P. GROENVELD.

Officiële mededelingen

Dagelijks bestuur

Mr. L. R. J. ridder van Rappard, voorzitter; H. G. Maagendans, ondervoorzitter; G. J. A. Meijer.

Bestuur Bedrijfsraad en afdeling Bijenteelt van het Landbouwschap

Mr. L. R. J. ridder van Rappard, plv. J. Frens; A. H. van den Berg, plv. W. Assink; H. G. Maagendans, plv. C. Pater Jzn.; G. J. A. Meijer, plv. B. Th. Kinkelaar.

Commissie afdeling Handel

J. Timmermans, voorz. (1964); A. H. van den Berg (1965); B. Th. Kinkelaar (1963).

Koninginneteeelcommissie

H. J. Lohuis, voorz.; W. Bakker; J. de Ruiter; A. H. van den Berg; Dr. T. Plek.

Besputtingscommissie

Tj. Stienstra; H. G. Maagendans; Dr. A. F. H. Besemer, adviseur.

Bibliotheekcommissie

Prud. de Bruine; H. G. Maagendans.

Juridische Commissie

Mr. L. R. J. ridder van Rappard; H. G. Maagendans.

Commissie van Redactie

B. A. van der Sande; H. G. Maagendans; W. Assink.

Commissie Examen Praktisch Imker

A. S. Planting, voorz.; A. H. van den Berg; A. T. van den Brink; H. van Gool; J. H. Rüger.

Commissie

Nationale Honingtentoonstelling

C. Pater Jzn., voorz.; J. J. Mulder; B. Th. Kinkelaar; G. J. A. Meijer.

Voorstel algemene vergadering 1963

Het hoofdbestuur heeft met algemene stemmen besloten de algemene vergadering voor te stellen de heer A. S. Planting te Paterswolde overeenkomstig artikel 5 lid 2 der statuten en artikel 9 lid 3 van het huishoudelijke reglement te benoemen tot erelid van onze vereniging.

Toelichting

De heer Planting werd in 1945 gekozen als lid van het hoofdbestuur voor de groep Groningen. Hij heeft die functie nu 17 jaar vervuld en zich in verband met zijn leeftijd niet herkiesbaar gesteld. Sedert 1947 heeft de heer Planting zitting gehad in de Commissie van Redactie van ons Maandschrift. Deze functie vervulde hij dus 15 jaar. In 1954 werd de bestrijdingsmiddelencommissie van ons hoofdbestuur ingesteld. De heer Planting is gedurende 8 jaar lid en voorzitter geweest van deze commissie.

In 1954 werd, in overleg met de overheid, besloten dat bezitters van het diploma Praktisch Imker in aanmerking konden komen voor het leiden van cursussen voor beginners. De heer Planting werd lid en voorzitter van de commissie die het gewijzigde examen afnam. Het hoofdbestuur is erkentelijk dat de heer Planting zich bereid verklaarde dit werk, dat hij nu 8 jaar deed, ook in de toekomst te blijven voortzetten. De heer Planting schreef een handleiding voor de bijenteelt, die reeds 5 drukken beleefde.

Hij heeft vele cursussen geleid en vele lezingen gegeven. De hierboven genoemde bijzondere verdiensten voor bijenteelt en vereniging zijn voor het hoofdbestuur aanleiding geweest de heer Planting voor te dragen voor het erelidmaatschap der vereniging.

UIT DE AFDELINGEN

AFD. „VELUWEZOOM”

BENNEKOM

Op 9 december 1962 overleed na een langdurig, doch geduldig gedragen lijden ons oud-bestuurslid, de heer

J. BEEKHUIZEN

in de ouderdom van 78 jaar.

Veel jaren werd bij hem aan huis de bijensuiker uitgewogen, was hij velen tot vraagbaak en altijd tot hulp bereid. De laatste jaren kon hij dit wegens zijn ziekte niet meer doen en ook zijn bijen kon hij niet meer verzorgen. Zijn hulpvaardigheid en trouw zullen bij ons nog lang in herinnering blijven. Dat hij ruste in vrede.

Namens het bestuur:

L. ROZEBOOM, secretaris

uithuilen en opnieuw beginnen

1962

is een jaar geweest, dat we niet licht zullen vergeten. Voor vele imkers was het het slechtste jaar, dat ze ooit meegemaakt hebben. Volgens De Bilt hebben we in 150 jaar niet zó'n „zomer” gehad. En dat was niet alleen in Nederland zo, maar ook in de ons omringende landen.

Voorjaarsontwikkeling

De voorjaarsontwikkeling van de volken was een maand of langer ten achter bij die van normale jaren. De volken bestonden in de tijd, waarin ze met volle kracht vooruit moesten, bovendien voor het grootste deel uit oude bijen. Het aantal sterfgevallen bleef lange tijd groter dan het aantal geboorten en hier en daar kwijnden in het voorjaar volken weg wegens te geringe aanvoer van jonge bijen.

Fruit

De bloeitijd van het fruit (en ook die van andere drachtplanten) viel dit jaar zeer laat. De volken die bij het fruit stonden hebben in de vorm van de vergoeding van f10,— de wintersuiker verdiend en de goede volken zijn er ook snel verbeterd, maar honing is er vrijwel nergens gewonnen.

Koolzaad

De honingooogsten in de noordelijke provincies en in de Flevopolder waren goed tot zeer goed. Ze varieerden van 15 tot 40 pond per volk. Maar wie er met kleine volken naar toe was gegaan, kreeg niets.

Linde

De linde heeft het vooral in het oosten des lands boven verwachting goed gedaan. De oogsten bedroegen daar 15 tot 35 pond per volk. Hier en daar was de honing donker van kleur doordat hij ook bladhoning bevatte.

Korenbloem

De korenbloem bloeide dit jaar lang doordat het weer te ongunstig was om rogge en haver op tijd te oogsten. Er werden opbrengsten gemeld van 6 tot 15 pond per volk.

Heide

Er is maar een enkele imker geweest, die een paar pond heidehoning uit de broedkamers van zijn beste volken heeft kunnen slingeren. Er waren zelfs volken, die te weinig voer meekregen hadden en die van honger omkwamen.

Niet alleen het slechte weer, maar ook het heidehaantje moet hiervan als oorzaak worden gezien.

Najaar

Tijdens de inwinteringsperiode is het weer vrij gunstig geweest. De volken hebben de suiker goed opgenomen en ze hebben nog heel wat stuifmeel kunnen verzamelen.

Conclusie

In bepaalde streken van het land zijn er nog wel imkers, die een vrij goed jaar hadden, maar het merendeel heeft weinig of geen honing gewonnen. Over het gehele land bekeken was 1962 stellig een van de slechtste honingjaren die we ooit meegemaakt hebben. En met die vaststelling hebben we dan even uitgehuld. We drogen onze tranen met de woorden van de onverwoestbare optimist uit Buiksloot: 1962 gaf geen honing, maar wel een grote dosis voldoening, want wij mochten getuige zijn van de moeizame opbloei van onze immen in de verstreken winterse zomermaanden.

Met nieuwe moed gaan we beginnen aan het jaar 1963. Veel heil en zegen!

RED.

De heer JOH. A. JOUSTRA 75 jaar

Op 26 januari a.s. hoopt de heer Joh. A. Joustra, Kapelweg 181b te Amersfoort, zijn 75ste verjaardag te vieren. Wij zijn er van overtuigd, dat het onze oud-secretaris-penningmeester-redacteur op die dag niet aan belangstelling van zijn talloze imkervrienden zal ontbreken en wij bieden hem en de zijnen namens hoofdbestuur en redactie onze beste wensen aan.

Wij wensen u
een gelukkig jaar 1963

óók voor uw gezin en voor uw bijen

•
Comm. van Redactie
Redacteur

En dan het laatste punt. Het belang van de imker. Als u een plaats kunt vinden, zo dicht bij huis, dat uw huisgenoten ook nog een wakend oogje op de bijen kunnen houden is u een benijdenswaardig imker. Mocht er in de komende zomer een zwerm afgaan, zonder dat dit was voorzien — voor een beginnend imker bepaald geen schande, het overkomt ons allemaal wel eens — dan is het erg prettig dat deze zwerm wordt opgemerkt en niet ontsnapt. En het is zeker voor de beginner erg belangrijk als hij, voordat hij van huis gaat en bij het thuiskomen, even naar zijn bijen kan kijken. Op die manier krijgt u de routine van de mensen, die aan het vlieggen zien, dat er met dat volk iets niet lekker zit. Bovendien leert de ervaring dat zij, die gedwongen zijn hun bijen op grote afstand van huis te hebben, op de duur meestal voor de imkerij verloren gaan, tenzij het gecombineerd kan worden met een weekendhuisje of de afdeling in staat is een gezamenlijk bijenpark te stichten. Maar los daarvan, goed imker wordt u alleen door aandachtig waarnemen onder alle mogelijke weers- en drachtomstandigheden. Dat maakt de bijenhouderij juist zo interessant en dat lukt natuurlijk het beste als u de volken als het ware onder handbereik hebt.

Ik geloof dat u er met deze wenken wel in zult slagen uw eerste volk op de juiste wijze, daarbij rekening houdende met de toekomst, op te stellen. Hierbij moet u twee dingen nog bedenken — één volk is geen volk — en snel uitbreiden van het aantal volken is een koud kunstje. Het is helemaal geen toer om in twee jaar tijd, uitgaande van één volk, een stand van twaalf volken op te bouwen, alleen honing oogsten is er dan niet bij. Eén volk is geen volk — wat bedoelen we daarmee. Het voortbestaan van een volk staat of valt met de aanwezigheid van een goede koningin. Als deze sneuvelt hebben we dikwijls een tweede volk nodig om het tot ondergang gedoemde volk te hulp te komen — we komen dat straks nog wel tegen — zodat we van deze éénvolkstand zo gauw mogelijk afmoeten. Ook dat komt in de komende maanden in de bus. Maar er zijn ook

tal van imkers mislukt, omdat ze hun volkenaantal te snel uitbreiden, waardoor zij tenslotte de zaak niet meer aankonden, een hele rij bijenvolken hadden, maar nagenoeg nooit honing hadden geoogst en natuurlijk naar verhouding teveel geld in te korte tijd in het bijenbedrijf hadden moeten steken. En dan wordt het imkeren geen lust maar een last. De imker is niet op tijd met de verschillende ingrepen, heeft geen reservemateriaal meer, weet geen raad met het zwermen en hangt tenslotte ontgoocheld en spijtig de bijenkap aan de wilgen. Ik geloof als u zich de eerste jaren, tot u precies weet wat u wilt en wat u aankunt, vooral ook met de tijd, die u beschikbaar hebt, eens beperkt tot drie, hooguit vier volken, dat u dan deze ontgoochelingen bespaard blijven, de kosten binnen redelijke grenzen blijven en er toch een behoorlijke hoeveelheid honing valt te oogsten (niet in een zomer als die van 1962) en — het allervoornaamste naar mijn mening — dat u veel vreugde aan uw imkerij zult beleven.

We hebben een geschikte plaats en een volk in een zesraamskast. Blijft de vraag wat u verder gaat aanschaffen. U hebt natuurlijk al eens een prijscourant van een handelaar in imkers-artikelen ingekeken en zult wel geschrokken zijn van de vele zaken, welke daarin worden aangeboden. Nu bekijkt de handelaar deze zaak natuurlijk van de commerciële kant en een groot deel van die artikelen hebt

u waarschijnlijk nooit nodig. Aan de andere kant is het dringend noodzakelijk dat u niet te krap in het materiaal zit. Niets is vervelender dan dat u op een bepaald ogenblik een noodzakelijke ingreep niet kan toepassen, bij gebrek aan „spullen“. Een betrekkelijk groot percentage van onze leden heeft bijv. nooit voldoende kunstraat in voorraad, zodat bij een plotselinge goede of bij een aanhoudende dracht het Bijenhuis weer de grootste moeite heeft aan de plotseling sterk gestegen vraag naar kunstraat het hoofd te bieden. Als de imker zelf een reserve heeft die in overeenstemming is met het aantal volken waarmee hij werkt, zodat hij zelf in een plotseling optredende behoefte kan voorzien, zou dat een regelmatig gang van zaken bij onze handelsinstelling zeer ten goede komen.

We gaan eerst de imker aankleden. Onontbeerlijk is een goede bijenkap met één of meer in reserve voor belangstellende bezoekers. Ik raad u sterk aan de kap steeds te dragen als u in de bijen werkt. Ik weet wel dat er flinke kerels zijn, die nooit een kap dragen, en als u dat lust, mag u dat later ook doen, maar begin er niet direct mee. Het heeft geen enkele zin bijensteken op zo gevoelige plaatsen als lippen, neus en oogleden te risseren, zolang u nog niet immuun is voor het bijengif en het zal u beroven van de gemoedsrust, die u als beginner bij het behandelen van de volken zo zeer nodig hebt. Er zijn — zij

GROEPSVERGADERING UTRECHT

Voor de groep Utrecht is er op 19 jan. 1963 een groepsvergadering voor de afdelingsbesturen in Hotel Riche, Vredenburg te Utrecht, v.m. 10 uur. Gezien de belangrijkheid van de agenda worden alle afdelingsbesturen uit de prov. Utrecht verwacht.

FRUITREISBIJENKOMST AFD. BUNNIK-HOUTEN

Gezien het succes van vorig jaar heeft het bestuur van de afd. Bunnik-Houten besloten dit jaar wederom een fruitreis-bijeenkomst te organiseren. De datum is reeds vastgesteld op zaterdag 19 jan. in Hotel Riche, Vredenburg, Utrecht. Aanvang n.m. 2 uur. Alle imkers en afdelingsbesturen die interesse hebben voor deze vergadering zijn van harte welkom.

C. P.

het-dan ook in zeer uitzonderlijke gevallen, ook nog andere nadelen, maar in ieder geval is het zo, dat de sinds jaren gevoerde propaganda „zonder kap of handschoenen” beslist moet worden vervangen door „met kap maar liefst zonder handschoenen” en dat is geen gril van mij, maar velen van de leidinggevende imkers, ook medewerkers van wetenschappelijke instituten in het buitenland, zijn het hiermee eens. Die handschoenen raad ik u beslist af. Als u zich zo gaat pantseren, dat u onbereikbaar wordt voor de bijen, gaat u forser en haastiger werken, omdat de rem, in de vorm van aanvliegende bijen, die u, als u met blote handen werkt, tot behoedzaamheid manen, weg is. Doordat u met die dikke handschoenvingers niet zo goed kunt manipuleren, worden de bijenodeloos geïrriteerd, wat ook in het volk, vooral in het voorjaar, ongewenste gevolgen kan hebben. Belangrijk is, dat u alle handelingen bedaard en voorzichtig uitvoert en dat u, als u uw handen boven de geopende kast beweegt, dit zeer langzaam en rustig doet en dat gaat dan zonder handschoenen veel beter dan met. Een bij steekt niet zo gauw, tenzij ze ergens in de verdrukking komt en ook dat gebeurt met handschoenen eerder dan zonder. Steekt een bij eenmaal in de

handschoen, dan voelt de imker dat wel niet, maar de bijen ruiken de geur van het gif en komen ogenblikkelijk ter assistentie, waardoor het volk zodanig opgewonden raakt, dat het werken beter kan worden gestaakt. Dus geen handschoenen. De praktijk heeft geleerd, dat voor het werken in de bijen lichte kleding de voorkeur heeft boven donkere en gladde kleding boven harige, waarin de bijen gauw met de pootjes blijven haken. Persoonlijk geef ik verreweg de voorkeur aan een witte overal. Nu ik toch min of meer ben afgedwaald naar het onderwerp „steken vermijden” wil ik er nog even de aandacht op vestigen, dat bijen, die van de raat op de grond vallen, als regel tegen het eerste het beste verticale voorwerp, wat ze tegen komen, omhoog kruipen. Als u dus een vrije opstelling gebruikt met een stellinkje zo'n 40 cm van de grond en u staat er achter, zoals uw rubriekschrijver op foto 1¹) dan is vermoedelijk het eerste verticale geval, wat op de grond terecht gekomen bijen ontmoeten, een been van de imker. De bij loopt naar boven en zoals ik u al zei, een bij die in de verdrukking komt steekt. Meestal is dit het geval tussen broekspijp en enkel en steken die daar terecht komen, lopen gewoonlijk op en blijven een paar dagen allervervelendst jeuken. Reme-

die, vouw de broekspijpen om de benen en trek de sokken — echte sokken, geen anklets of hoe die moderne vodden verder heten — er over heen.

Al met al schieten we met dat aanschaffen van materiaal niet veel op. In ieder geval is de imker inmiddels gekleed. Kap, witte overal eventueel broek in de sokken. Mouwen van de overal oprollen, anders krijgen we tussen mouw en pols precies hetzelfde als tussen broekspijp en enkel.

Dat volk in die zesramer moet in een spaarkast terecht komen, dus moet een complete spaarkast worden aangeschaft. Uit welke onderdelen die bestaat ziet u vanzelf in de prijs-courant, alleen over één onderdeel moeten we even praten. Zoals we straks nog zullen zien moeten bijen soms gevoerd worden en in jaren als in 1962 meer dan ons lief is. Nu is er bij de spaarkast een voortreffelijke voerbak, bijzonder gemakkelijk in het gebruik en naar mijn mening bijna niet voor verbetering vatbaar.

Maar . . . het ding is nogal duur. U zou in plaats daarvan de tegenwoordig sterk gepropageerde voeding met plastic voerbussen kunnen toepassen. Deze bussen voldoen bijzonder goed en het werken ermee is bijzonder eenvoudig. Na het vullen van de bussen — tegen de tijd dat het nodig is komen we er nog wel even op terug — worden ze omgekeerd boven een gat in de dekplank van de kast geplaatst. In de deksel bevindt zich een gat, waarover fijnmazig gaas is aangebracht, waardoor de bijen de suiker kunnen opnemen. Het grote voordeel is natuurlijk dat de plasticbussen makkelijk zijn te reinigen en praktisch onverslijtbaar zijn. Een nadeel ten opzichte van de spaarkast voerbak is, dat een extra broed- of honingkamer nodig is, omdat anders de deksel niet op de kast kan. Nog goedkoper is het voeren met blikken bussen voorzien van een drukdeksel, waarin met een niet te dikke spijker een aantal gaatjes is geslagen. Bijzonder geschikt daarvoor zijn de bussen, waarin de kruidenier de Maggiblokjes van de grossier krijgt en die u voor een paar dubbeltjes bij uw kruidenier kunt krijgen. Deze blikken roesten vlug en zijn na een paar jaar aan vervanging toe. Niettemin is het de goedkoopste wijze van voeren en er kan met zo'n blik precies $4\frac{1}{2}$ l voer tegelijk worden gegeven. U ziet het een en

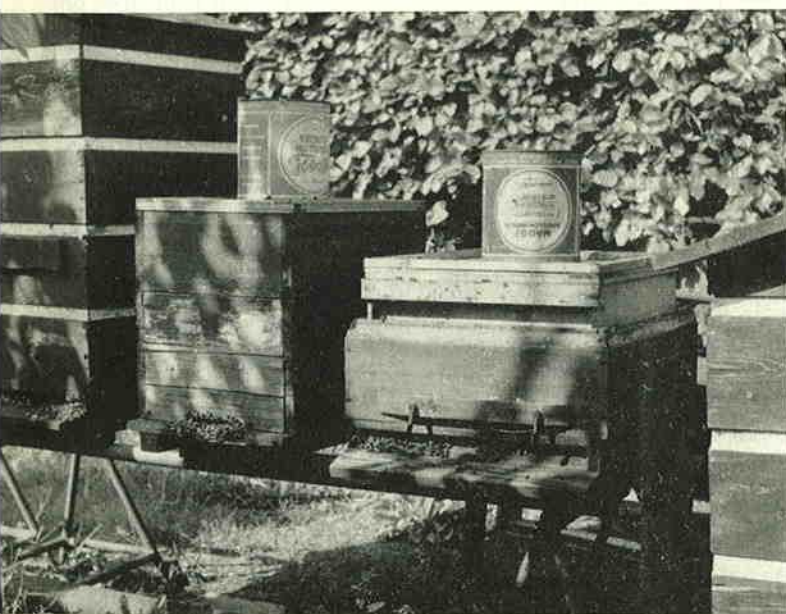

Foto 4:
Een Maggibus als voerapparaat

ander gedemonstreerd op de foto's 4 en 5. Op foto 4 ziet u de bussen, zoals er mee gevoerd wordt, op foto 5 zijn ze even achterover gelegd. Ik hoop dat u de gaatjes in het linkerblik en de nog aan het deksel hangende tros zuigende bijen op het rechterblik nog kunt onderscheiden.

We schaffen ons dus een spaarkast aan, al dan niet met een spaarkastvoederbak of plastic voeremmers. Daarbij hebben we een koninginnerooster nodig. Deze zijn in twee soorten in de handel en ik zou maar een zgn. draadrooster nemen. In april zullen we dat zo ongeveer wel nodig hebben.

Als we die spaarkast bestellen vragen we ramen zonder zaagspleet en natuurlijk hebben we ook een aantal ramen in reserve nodig. Er zijn ook ramen met zaagspleet in de bovenlat. Deze dient om er het vel kunstraat in vast te klemmen en moet daartoe met een speciale spleet-opener worden geopend. Het systeem heeft meer na- dan voordelen. De zaagspleet in de bovenlat verzwakt het raam en is dikwijls een broed- en schuilplaats voor wasmotlarven, rupsjes van de twee soorten wasmoten, die in ons land voorkomen en die het de imker — en vooral de zorgeloze imker — door de wijze waarop zij de raten verwoesten, nogal lastig kunnen maken. Verder is er ook nog gewapende kunstraat, waarin bij de vervaardiging reeds de ijzerdraadjes ter versteviging zijn aangebracht en die ook weer in speciaal daarvoor ontworpen ramen wordt gebruikt.

Als u straks zover gekomen is, dat u een gevestigde en op eigen waarneming gegronde mening hebt over de voor- en nadelen van de verschillende soorten ramen en de wijze waarop daarin kunstraat kan worden gezet, staan, ook voor u, de kolommen van dit tijdschrift open, om een gloeiend betoog te houden over wat naar uw mening het beste is, maar neemt u voorlopig die ramen zonder spleet maar. Daar in moeten wat draadjes ter versterking worden getrokken en over de wijze van aanbrengen en het minimum aantal draadjes zijn ook al vurige verhandelingen geschreven. De raten hebben het meest te lijden, vooral bij het slingeren van de honing, vlak onder de bovenlat, zodat, als u enkele cm onder die bovenlat een draadje spant en de overblijvende ruimte gelijk verdeelt, bij een broedkamerraam met

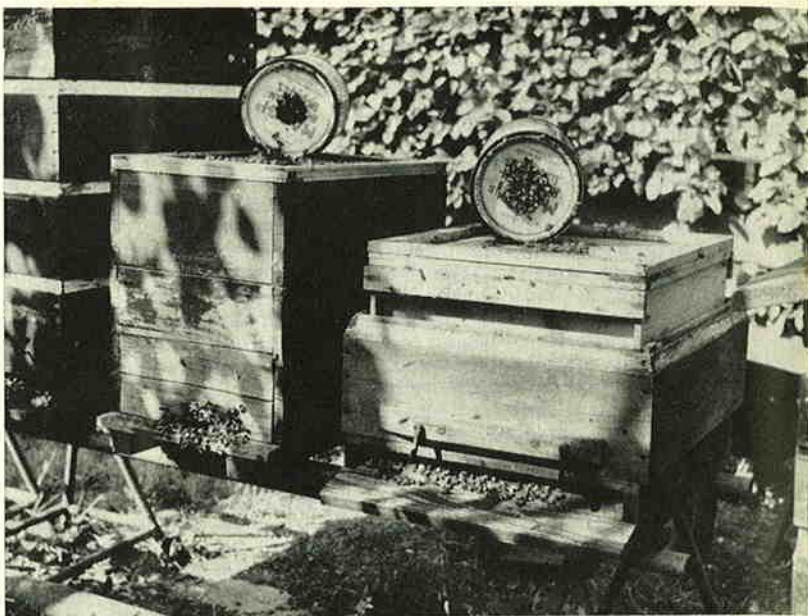

Foto 5:

Links: De gaatjes in het deksel.

Rechts: Het trosje zuigende bijen.

twee en bij een honingkamerraam met één draadje, dan kunt u het er in de eerste jaren wel mee doen — gezien het feit dat ik het er na al die jaren nog steeds mee doe — en als u het na de eerste tijd anders wilt gaan doen hebt u ook mijn zegen, zolang u het aantal draden maar niet vermindert.

Om de draadjes in het raam te krijgen moeten er in de zijlatten van het raam gaatjes gemaakt worden. U kunt dat doen met een priem of een schoenmakersels, maar ik raad u dat niet aan. Er zijn weinig dingen voor een bloeiende imkerij zo belangrijk als goede, ik zou nog liever zeggen, volmaakte raten. Op dit gebied moet u niet bezuinigen en alles wat nodig is om sterke ramen met volmaakte aan alle kanten aan de raamlatten vastgebouwde, vlakke raten zonder darrecellen te verkrijgen, aanschaffen. Daarom raad ik u ook beslist aan een gaatjespons te kopen en wel het model met afstandsbeugel.

Tegelijkertijd koopt u dan wat van de daarbij behorende koperen busjes. Met deze pons priken we een gaatje in de raamlat en drukken er gelijktijdig een busje in, wat het doorvoeren van de draad vergemakkelijkt en het insnijden van de draad in het zachte raamhout, waardoor de draad zijn spanning

zou verliezen, voorkomt. Door het instellen van de afstandsbeugel krijgt u de gaatjes allemaal op dezelfde hoogte, zodat u de afstand maar één keer hoeft af te meten. De draad wordt door de gaatjes geregen als een veter in een schoen en na door het laatste gaatje te zijn gestoken, een paar keer om een spijkertje gedraaid, dat we op de zijkant van de lat inslaan, zodanig, dat de kop nog net iets uitsteekt. Nadat we de draad om de spijkerkop hebben gedraaid, tikken we het spijkertje helemaal in het hout. We gebruiken daarvoor, wat de timmerman noemt, splinter-spijkertjes.

Daarna trekken we de draad goed strak. Hiertoe drukken we de zijlatten iets naar elkaar toe door bijv. de ene zijlat met het midden tegen de rand van de tafel te steunen en op de andere zijlat te drukken. Met de vrije hand trekken we de draad zo strak mogelijk aan en zetten die ook vast onder de kop van een spijkertje, dat we tevoren ook daar reeds gedeeltelijk in de zijlat van het raam hebben getikt. Het is de kwestie van een paar keer doen en dan hebt u de handigheid te pakken. De draad moet zo strak zitten, dat hij een zingend geluid maakt als u er met de vinger op tokkelt, alsof het de gitaar van de onvergetelijke Speenhoff was.

Nu moet de kunstraat er nog in.

Daarvoor hebben we een plankje nodig, dat de halve dikte van het raam heeft en daar precies in past. Een paar latjes onder dit plankje gespijkerd en daar iets buiten uitstekend, zorgen ervoor dat het raam niet te ver over het plankje zakt. We leggen het vel kunstraat op het plankje en daar overheen het raam. De kunstraat moet zo sluitend mogelijk tegen de bovenlat worden gelegd en verder rondom enkele mm speling hebben. Het zal u duidelijk zijn dat we twee plankjes nodig hebben, één van het broedkamer- en één van het honingkamerformaat. Nu moeten de draadjes nog in de kunstraat worden gesmolten en wel zodanig dat het draadje overal met was is bedekt. We kunnen dit doen met een wielspoortje, dat we eerst boven een spiritusvlam warm maken en waarmee we daarna onder lichte druk over het draadje „rijden” en het kan ook elektrisch. Het elektrisch insmelten verdient verre de voorkeur, maar de aanschaf voor de daarvoor noodzakelijke transformator is wat duurder.

Tenslotte gieten we de bovenkant van de kunstraat vast aan de bovenlat van het raampje. Vandaar dat die kunstraat daar zo dicht mogelijk tegenaan moest worden gelegd. We doen dit met vloeibare was, waarvoor we een stukje kunstraat smelten boven een spiritusvlammetje in een

oude lepel, maar makkelijker is het speciaal daarvoor ontworpen en natuurlijk bij het Bijenhuis te betrekken wasgietslampje.

Voor het aangieten hebben we weer een latje nodig ter halve dikte van het raam, dat we tegen de kunstraat aanleggen. Ook hier spijkeren we weer een ander, iets lager latje achter, waartegen de zijlatten van het raam steunen. Voordat we aan het was gieten gaan, maken we dit latje eerst goed nat, anders blijft de was er aan kleven en kunnen we het niet meer zonder verwoestingen aan te richten uit het raam krijgen. We leggen dus dit goed nat gemaakte latje onder de bovenlat van het raam tegen de kunstraat, houden het geval iets schuin en laten aan de andere zijde wat vloeibare was in de hoek, gevormd door kunstraat en bovenlat, lopen en de zaak zit vast. Het is een heel verhaal, maar in de praktijk heeft u het zo te pakken. (Toch zou ik dat aangieten met was maar boven de gootsteen doen.)

Met een flesje carbol en een paar carbollapjes is u nu klaar voor de eerste pogingen. Beide bestelt u bij het Bijenhuis en de praktijk leert u vlug genoeg hoe sterk u dit carbollapje moet maken. Het werkt het makkelijkst als u de beschikking hebt over een carbollap waar niet al te veel lucht aan zit en die u als regel gebruikt, waarbij u een sterke carbollap achter de hand houdt voor het geval dat de om-

standigheden u dwingen krachtig op te treden, maar dit moet wel tot de uitzonderingen blijven behoren. In geen geval mogen de lappen zo sterk zijn, dat de bijen het vlieggat uitgedreven worden.

Nu u als het ware van de materiële zorgen is bevrijd, is het zaak uw aandacht te richten op de omgeving van uw bijenstal en van uw woonplaats, want een uitgebreide kennis van wat daar groeit en bloeit is voor u van het allergrootste belang. Er zijn legio imkers die de voornaamste drachtplanten kennen, maar daar houdt hun kennis van de flora op, daarnaast kennen zij vliegen, bijen en wespen en verder zijn zij van elke interesse voor de insektenwereld gespeend. Dit moet ieder natuurlijk voor zich weten, maar degenen, die op deze wijze imkeren en enkel en alleen het oog gericht hebben op de honingopbrengst, laten toch wel veel van wat mooi en interessant is in de natuur, aan zich voorbij gaan.

Zij zien op de hei alleen dat volken nog niet veel hebben gedaan, zoals dat heet, maar de fazantenhaan, die behoedzaam het bospad oversteekt, zien zij niet, evenmin als de reeën, die langs de bosrand laveien. Ik zou graag meer imkers zien, die hun bijenhouderij beleven als onverbrekkelijk onderdeel van de levende natuur en niet bijv. een mees of een pad te vuur en te zwaard gaan vervolgen, omdat zij ook wel eens een bijtje pakken. Dit leidt tot een soort fanatisme, waarmede ook de bijenhouderij in het algemeen niet is gediend. Zolang u de bijen ziet in het grote verband van de levende natuur, van de plaats die zij als bestuivend insect innemen in het landbouwbestel, zult u althans bereiken dat er naar geluisterd wordt, als u daar iets van vertelt. Als u zich echter ontwikkelt tot een imker, die meent, dat er maar één ding belangrijk is op de wereld en dat zijn bijen, zal men met een zucht zeggen „Oh, hemel, daar heb je hem weer met zijn bijen”.

En er zijn heus nog meer interessante insekten, dan alleen onze honingbij.

1) Novemberno. blz. 169.

(wordt vervolgd)

Foto 6.

Zo komen de draden in het broedkamerraampje.

IMKEREN IN CANADA

„Er zijn 550 bijen nodig, die hun hele leven van 6 weken moeten opofferen, om één pond honing te produceren”. „Voor de produktie van één pond honing wordt een afstand afgelegd van 2 maal de omtrek van de aarde”. „Fossielen van bijen zijn bekend van 50 miljoen jaren geleden”.

„Er zijn 10.000 soorten bijen, maar slechts één soort geeft honing en was voor menselijk gebruik”.

„Een bij vliegt met een gemiddelde snelheid van 20 km. per uur”.

„50% van al onze oogst zou verdwijnen zonder bijen!” Dit schrijft Mr. Boswell, voorzitter van de bijenvereniging in Alberta, op één na de westelijkste provincie van Canada.

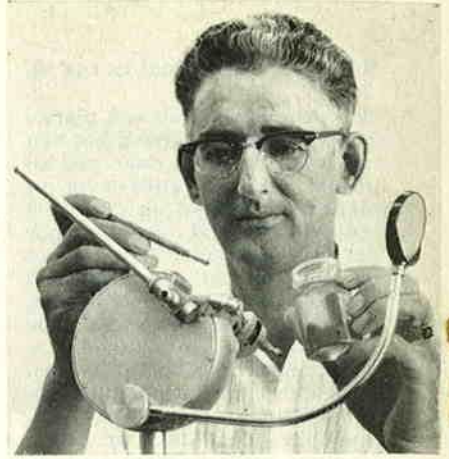
„Er kan niet genoeg op gewezen worden, hoe belangrijk het voor de imker is, de modelstand te bezichtigen van de afdeling Bijen van de Landbouw-Proefboerderij te Beaverlodge”. Dit lezen we in een gids voor de landbouw, waarin ook de bijen een behoorlijke plaats krijgen.

We zouden al een heel slecht imker zijn, als we bij een bezoek aan Canada, niet ons best deden, wat van de imkerij te zien of te horen. Het gelukte gemakkelijk: één vraag door de telefoon, en een opgewekt antwoord: „You are welcome”.

Nu is iedereen bij iedereen welkom op het platteland van Canada, een imker uit Nederland met 6 volken plus een imker uit Canada met 250 volken zijn dadelijk 2 zielen één gedachte, en hebben geen geheimen voor elkander. We reden op 21 augustus naar High River — een plaats in het zuiden van Al-

berta. De reis gaat onafgebroken door de golvende graanvelden, akkers van één mijl in het vierkant zijn geen uitzondering, (1 mijl is 1,6 km). We zagen een heel grote, waarop 4 combines tegelijk aan het oogsten waren, in trap-verband. „De prairies zijn de broodtrommel van Amerika”. De ontvangst was allerhartelijkst. Mrs. Deibitz zijn vrouw liet direct de werkschuur zien: kraakzindelijk, centraal verwarmd, aan de zoldering in rekken de uitgebouwde raten, alles Buckfast-maat.

Daar staat de elektrische honingslinger, voor 36 ramen tegelijk, radiaal geplaatst, dus niet als bij

Opzichter John Lewicki uit Winnipeg, Manitoba, meet het vochtgehalte van de honing met een refractometer.

ons. De honing wordt regelrecht doorgepompt op 5 vaten à 1 ton, ook met kaasdoeken. Hij had zijn volken op 4 stands. We gingen hem opzoeken op één er van. „Stop”, riep hij van verre, „I'am just killing the Queens”. „De koninginnen doden”, vroeg ik, „en dan?”

„Over 5 dagen ga ik ze weer doden”.

„En dan?” vroeg ik weer.

„Dan laat ik al het broed uitlopen, en is het half september, de eerste sneeuw valt en het is met de bijen gedaan”.

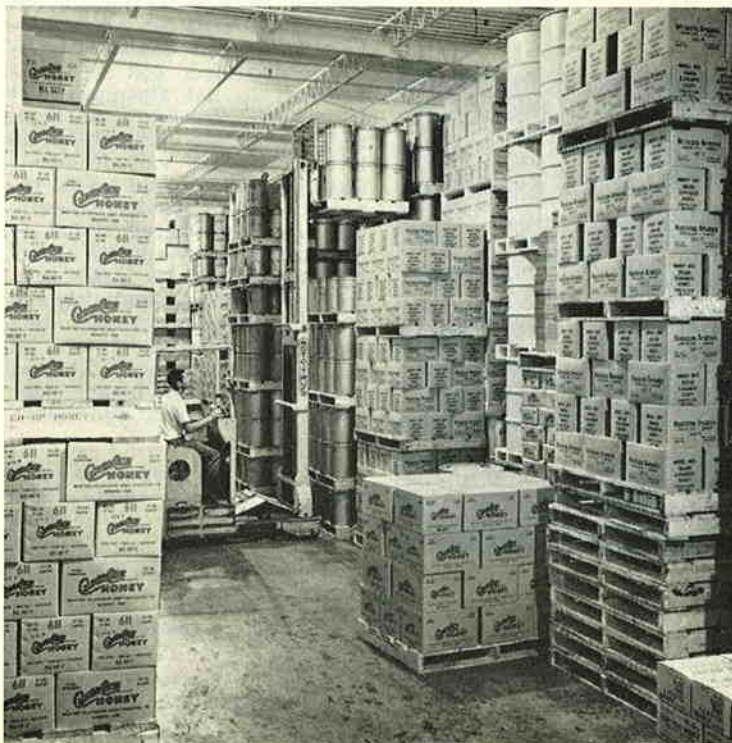
„Maar geven jullie dan geen suiker?”

„Veel te duur in de lange koude Canadese winters, ze zouden 20 à 25 kg nodig hebben. In het voorjaar kopen we nieuwe kleine volkjes in Californië — dat kost me 1200 dollar”, voegde hij er spijtig bij.

„En doen alle imkers dat?”

„Ja het moet wel, we halen ze collectief in een non-stop rit van 36 uur”.

De behandeling van de kasten deed hij als volgt: De kasten waren zo opgesteld, dat hij er met zijn truck achter langs rijdt. Op de vrachtauto had hij een ijzeren hefkrantje gemonteerd, dat met behulp van een elektromotortje op een 16-volts accu de bakken aftilt en op een tafeltje deponeert, dat opzij aan de truck hangt. Door een grote trekveer werkte het zonder schokken. Moest hij één kast

Door de temperatuur op 58° F. te houden blijft de honing in de opslagruimte onbeperkt houdbaar.

verder, dan ging dit op de startmotor van de auto in de eerste versnelling.

Het werken ging vlug, maar daardoor tamelijk ruw. De bijen, gele Italianen waren dan ook zeer agressief, en nu er hele rijen achter elkaar moerloos gemaakt werden, niet te benaderen.

Toen kwam het over de drachtplanten, voornamelijk klaver, maar dan ook in geweldige oppervlakten — witte, rode en gele. Vele akkers werden beëmd met alfalfa — een paarse Lucerne-klaver.

De bijen hadden veel te lijden van het bespuiten met gif, waaraan zelfs de paardebloemen niet ontsnappen. Het zette hem een maand achteruit. (Zij begonnen 15 april met imkeren). En toen kwamen de twee grote vragen: hoeveel oogst men gemiddeld en wat zijn de prijzen?

De gemiddelde opbrengst is 120 pond per volk, en ook hier, ik zag het, volken met niets en hele zware. De gemiddelde prijs is 22 dollar-cent een pond wat voor ons gelijk staat aan 22 cent, gerekend naar de gemiddelde inkomsten en uitgaven.

Verder werd door rasverbetering van de klaver de bloem steeds langer en de nectar daardoor minder goed te bereiken voor de bijentong. Voegen we erbij, dat deze zomer aan de droge kant was, dan bewonderen we zijn opgeruimdheid bij werkdagen van 's morgens tot de zon ondergaat, terwijl hij 's winters alles zelf maakte, kasten en ramen inclusief. Hij was 18 jaar imker, maar vroeger timmerman geweest. Zijn bedrijf was nauwelijks rendabel.

Voor de consument is het beter: in Winnipeg (Manitoba) was een coöperatie van imkers, die een veilinggebouw hadden waar zo'n hoeveelheid honing aangevoerd werd en verpakt, dat men er stil van werd: vaten, drums, emmertjes, dozen flacons in elke hoeveelheid. Rest nog te vermelden, dat in de fruitvalleien van Brits-Columbia en Washington-State (U.S.) men langs de grote wegen dikwijls uitstallingen van fruit ziet, waar voor lage prijs ook honing te koop is, in mooie luxe flacons (zonder statiegeld) en dan geëtiketteerd op naam, waarvan de smaak zo fijn is als de beste Nederlandse honing. Ook de winkelmaat-

schappijen in de steden verkopen deze honing. In het fruitland van Zuid-Ontario bij de grote meren werd nog een imker bezocht, die echter met zijn bijen op reis was naar het zuiden: de druiven en appels waren al aardig aan het rijpen.

W. A. F. van EEK.

De foto's bij dit artikel ontvingen wij van de Canadian Embassy, waarvoor onze dank. Red.

Boven:

Vloeibare en gekristalliseerde honing wordt verpakt in de bedrijfsruimte van de Manitoba Coöp. Honingproducenten Organisatie in Winnipeg, Manitoba.

Onder:

Vloeibare honing wordt op kwaliteit gecontroleerd als hij door de buizen vloeit van de installatie, die 4000 pond honing per uur verwerkt.

uit de jaagkieps

Carbol of Prop-An

Zal de carbollap het moeten afleggen tegen de Prop-An-methode?

Er worden in Amerika nog steeds proeven genomen met dit nieuwe middel en in de praktijk wordt het met meer of minder succes toegepast.

Er is maar weinig bekend hoe men aan het carbolzuur is gekomen als middel om de bijen in bedwang te houden. In het Canadian Beejournal 1962/2 schrijft Dr. Eckert (Californië) in een artikel over Prop-An dat hij de eerste vermelding over carbol vond in de Revue Eclectique d'Apiculture van 1899.

Maar in Duitsland werd carbol al eerder gebruikt al was dit voor een ander doel; dit blijkt uit een verhaal in de Leipziger Bienenzeitung 1954/1. In de vorige eeuw woonde in een Duitse stad een oude imker, die met groot gemak en zekerheid elke zwerm uit bomen en andere ontoegankelijke plaatsen kon halen. Hij bewaarde het geheim hiervan goed, maar toen hij in 1885 naar de V.S. emigreerde deelde hij het aan een 11-jarige knaap mede. Hij gebruikte een metalen spuitje met carbolzuur.

De jongen werd later ook imker en beleefde in 1900 de volgende gebeurtenis: Een flinke zwerm was hem ontsnapt en 5 meter boven de grond in een holle oude linde getrokken. Hij maakte alles voor het vangen gereed en zou juist de ladder beklimmen toen een oude heer kwam aangewandeld, het was één der raadsheren van de stad. Deze, die vroeger ook bijen had gehouden, verkondigde dat het nooit zou gelukken de zwerm uit de boom te jagen. De imker wilde een weddenschap aangaan, dat dit hem in een minuut zou gelukken, maar dat wilde de oude heer niet. Maar hij vroeg hoe de ander dat tracht te bereiken.

„Alleen door in het vlieggat Hocus, Pocus, fillibus te roepen”, was het antwoord.

De oude werd kwaad, schold hem voor idioot uit, maar bleef in de nabijheid.

De imker besteedde de ladder, gebruikte zijn gereedschap en terwijl hij nog de ladder afdaalde, trok de zwerm uit de boom als door de duivel achterna gezeten

en zette zich op een struik in de nabijheid.

De oude heer was stom verbaasd en gaf te kennen dat hier zwarte kunst in het spel was.

Fruitteelt zonder bijen

In de Jaagkieps 1962/4 nam ik een krantebericht over uit het Parool, waarin gesproken werd over een Australische uitvinding, waarbij appelbloesem met een zuur wordt behandeld, waarna deze vrucht zet zonder de hulp der bijen. De appels hebben geen pitten.

In de Australasian Beekeeper 1962/5 vinden we terzake het volgende bericht onder het hoofd: de nieuwste appel en de bijen.

Sinds het nieuws over de pitloze appel was gepubliceerd, enige maanden geleden, zijn er allerlei fantastische verhalen opgedoken. Enige nieuwsbladen drukten nonsens af als: nieuw zuur vervangt bijen.

De waarheid is eenvoudig en zeer verschillend van wat algemeen geloofd werd. Een medewerker van een proef-farm, waar de appel werd geteeld, gebruikte Gibberelliczuur om kunstmatig bloesem te bevruchten, waarvan om deze proef te bewijzen, alle stuifmeel dragende en ontvangende delen waren verwijderd. Dit had natuurlijk tot gevolg dat er geen pitten kwamen, maar deze eigenschap was niet het doel van de proef. Ook is het in geen enkel opzicht een poging om de bijen als een normale schakel in de bevruchting uit te schakelen. Het doel van de proef was alleen om middelen te vinden om fruittelers in staat te stellen een goede oogst van normaal fruit te verzekeren als de weersomstandigheden zo slecht waren, dat de bijen hun werk niet konden doen.

Het gebruikte zuur is niet schadelijk voor de bijen en heeft geen vergiftige uitwerking. Maar het wordt nog niet voor de handel gemaakt, dus, zo eindigt het artikel: kop op bijen, er is nog werk genoeg voor jullie.

V.S. bang voor acarine

Het Departement van Landbouw van de V.S. heeft een vijf-jaren gift ten bedrage van

\$ 58.695 gedaan aan het Nationale Bijenteelt Instituut van Bologna (Italië) om wegen te vinden om de mijtziekte van de honingbij te voorkomen of uit te roeien. Zou deze ziekte ook naar Amerika overkomen dan zou dat een verwoestende invloed hebben niet alleen op de bijenteelt maar ook voor de landbouw in het algemeen, daar meer dan 50 oogsten in de V.S. afhankelijk zijn van bestuiving door bijen. (Gleanings 1962/7).

Koninginnen geven met papieren zakje

Het is al weer heel wat jaren geleden dat wijlen de heer W. v. d. Broek de raad gaf een koningin door middel van een sigarenzakje aan een volk te geven. Als ik mij goed herinner werd zo'n zakje aan de buitenkant van de kast boven het vlieggat met een punaise bevestigd.

In de Imkersfreund 1962/6 schrijft de Hongaarse Dr. Z. Örsi-Pal dat reeds zijn landgenoot G. Szattmary-Kiraly in 1789 in zijn boek „Anglignemes kert” (= de Engelse bijentuin) het gebruik van een papieren zakje vermeldt. Dit boek was grotendeels een vertaling van het boek van de Engelsman Gedde „Apiarium anglicum”, maar de Hongaar voegde een gedeelte van eigen ervaringen eraan toe. Hierin zegt hij o.a. „dat men een vreemde koningin zekerheidshalve in papier gewikkeld boven in de moerloze korf zal geven. De koningin en het „gemene volk” zullen het papier doorknagen en zij zijn intussen met elkander bevriend”.

Bladhoning van de eik

In die Biene 1962/6 schrijft Imkermeister Hinnerk Meyer dat als de bijen de eik bevliegen voor bladhoning, dit abnormale sterfte onder de bijen veroorzaakt. Hij constateerde eens in juni op één van zijn buitenstallen dat de bijen druk op de eiken vlogen. Een paar dagen later vond hij de grond voor de kasten bedekt met dode bijen, zoals dat het geval is na een bespuiting met vergift. Maar zo'n erg geval had hij nog niet meegemaakt, en schrijft het toe aan het toeval dat er geen an-

dere bronnen waren, waar de bijen iets konden halen. Bij het verzamelen van stuifmeel op de eikenbloesems ondervinden de bijen geen last. De redactie van het blad voegt hieraan toe, dat ook de honingdauw van andere planten een sterke sterfte van bijen doet ontstaan.

Waskoek van 100 kg

Op een tentoonstelling in München veroorzaakte de inzending van een waskoek van 100 kg nogal wat moeilijkheden, daar zo'n koekje niet licht hanteerbaar is (die Biene 1962/67).

Honingprijzen in Zwitserland

Voor de door de V.D.S.B. (Vereniging van de Duits sprekende Zwitserse imkers) gecontroleerde honing zijn door deze vereniging de prijzen vastgesteld en zij zijn voor ons land hoog te noemen n.l. voor niet verpakte waren aan de groothandel fr. 7.— en aan verbruikers fr. 8.— per kg. Men kan deze prijzen enigszins vergelijken door de prijs van schoon, helder en ziektevrij bijenwas, waarvoor de kunststraaf-fabrikanten fr. 6.— per kg bieden. Maar men schijnt zich ook in Zwitserland niet aan de vastgestelde prijzen te houden, gezien de volgende raadgeving: „Niet onder officieel vastgestelde prijs te gaan en deze niet ondoordacht hoog opvoeren zij het gebod van heden” (Schw. Bzt 1962/6).

Pad als mottenval

Als u last van wasmotten heeft, plaatst dan, schrijft een imker in Gleanings 1962/6 een oude bijenkast met enige waardeloze raten, flink uit elkander, midden in uw bijenstand. Laat het vlieggaat geheel open. Vervolgens zet men een koffiekannetje gevuld met water en een dikke pad in deze kast. U heeft dan een mottenval die elke mot zal vangen. Wees vooral goed voor de pad!! en geef hem bij gelegenheid wat sprinkhanen en water en in het najaar de vrijheid.

Uit de Drentsche Volksalmanak 1837

In 1837 verscheen voor de eerste maal de Drentsche Volksalmanak. In het voorbericht zegt de uitgever, dat de „meerdere gewesten van ons vaderland” in navolging van Gelderland (waar een almanak voor

het eerst in 1834 verscheen) Volksalmanakken werden uitgegeven. Ook Drente wilde niet achterblijven en hij hoopte dat er genoeg belangstelling voor het boekje zou zijn.

Dat was inderdaad het geval, want reeds voordat het „jaar 1837 geboren werd” was men uitverkocht en verscheen er op 6 januari 1837 de tweede druk. Hiervan kreeg ik van bevriende zijde een exemplaar ter lezing daar er iets over bijen in stond. Op de omslag staat het wapen van Drente, waaronder o.a. een stapel turf staat afgebeeld en een bijenkorf omzwermd door bijen, wel een bewijs dat de bijenteelt in dit „gewest” belangrijk was. Naast het kalender-blaadje voor elke maand staan de rubrieken „Tuinwerk” en „Voor Bijenhouders”, ik zal de laatste maand voor maand laten volgen waarbij de oorspronkelijke spelling wordt aangehouden.

January, Louwmaand

De bijenkorven tegen de koude beschutten. Den ingang der korven door blikken plaatjes, waarin gaatjes geslagen zijn, bedekken. Bij goed weder, als de zon schijnt, de ingangen te openen, opdat de bijen zich kunnen reinigen. Men lette wel op, of dit door de bijen geschiedt; laten zich weinige bijen zien aan den ingang, dan onderzoek men, of dezelfde moederloos zijn: vindt dit plaats, dan vereenige men den korf zoo mogelijk met den naastbijstaande, opdat er geen roof ontsta.

Goede honingkorven beginnen tegen het einde van deze maand broed te zetten. Men herstelle de beschadigde, ledige korven en beveilige dezelve voor muizen. (Het wil mij voorkomen dat de schrijver van deze rubriek een theoreticus is, die wel wat van bijen afweet, maar geen praktische ervaring heeft).

Koningin uit zwerm zoeken

Op een vraag hoe men een koningin uit een zwerm kan vinden kwam in de Schw. Bztg 1962/8 het volgende praktische antwoord:

Het eenvoudigste is de zwerm in een ledige kast met uitgebouwde ramen te schudden. De bijen voelen zich daar thuis en men zal de koningin gemakkelijk op een raat vinden. Als men haar uitgevangen heeft kan

men de ramen in de kast hangen waaruit de zwerm kwam.

Oude kasten in de V.S.

In een artikel over de bijenteelt in de Amerikaanse staat Vermont in het Canadian Beejournal 1962/7 lezen we dat een assistent van de Universiteit van die staat een studie heeft gemaakt van oude bijenkasten. Hij vond dat een zekere John M. Weeks in 1841 patent kreeg op niet minder dan 8 verschillende soorten kasten (de losse bouw was toen nog niet uitgevonden!!!) Deze assistent wist er enige van te verzamelen en betreurt het dat dit niet met alle het geval was: hun geschiktheid als brandhout was de oorzaak.

Veel zwermen in Engeland

In de eerste week van juni 1962 vielen er in Engeland veel zwermen. In het British Beejournal 1962 7/VIII kan men lezen dat op Pinksterzondag een bijenhouder in Surrey gevraagd werd om 15 zwermen te scheppen. Ook de redactie van Beecraft zegt in het juli-nummer, dat volgens telefonische meldingen de bijen flink gezwermd hadden, gevraagd werd om zwermen uit schoorstenen, holle muren enz. te halen. Een dame was heel optimistisch bereid een zwerm uit haar slaapkamer te laten halen tegen betaling (door, niet aan de imker) van £ 2.— (20 gulden).

Deense humor

Tot slot weer een tekening overgenomen uit het blad van onze Deense collega's. Het onderschrift luidt: In het volgende halfuur zal de heer Olsen u iets vertellen over de geneugten en voordelen van de bijenhouder. Jékavé.

DE LEZER SCHRIJFT

DROGE SUIKERVOEDING

In het november-nummer lees ik een pleidooi voor droge suikervoeding. Daarom trent kan ik u iets mededelen uit mijn jeugdijaren. Op een goede dag, 62 jaar geleden, was ik als 17-jarige knaap aan het moerbeibladeren plukken voor mijn zijderupsen. Boven mijn hoofd een gezoem en daar vliegt een zwerm aan. Ik holde naar binnen en trof daar mijn vader en de dienstgeleider van de belastingen, de heer Bosma.

Prachtig jongen, was zijn bescheid, dan moet je bijenhouder worden en lid van onze vereniging. Hij ging heen en spoedde zich naar de secretaris van de vereniging de Vos en kwam terug met de secretaris en met korf en doek.

De zwerm werd geschept en opgedoekt en ter verdere aanvlieging onder de boom gezet. Toen zeiden de heren: en nu een plaatsje zoeken waar we de korf neer gaan zetten. Dat werd gevonden in een hoek van de tuin. Een oude kist op een van zijn zijden gezet was de imkersstal.

Toen de winter kwam werd gevoederd met plakken suiker, gezaagd van Melisbroden, het oude produkt van de Wester Suikerraffinaderij. En dit werd door de hele vereniging gedaan. Op een bord werd zo'n schijf onder tegen het volk geplaatst. Was het volk klein dan een steen onder het bord. Was het een groter volk, dat zijn raten tot bij de bodem had, dan zonder steen. Zo hebben wij hier als leden van onze vereniging jaren bijen gehouden.

Toen kwamen de kasten. Kelting kwam met zijn ideaal-voederflessen. We kregen de ballons, de voerbakjes van Koershof enz. enz.

Bij mij is daarbij het suikerraam toch altijd blijven bestaan. Tot borstplaatvoeding ben ik nooit gekomen. Er is dus weer iets naar voren gekomen wat in het verleden door onze voorgangers bij de korventeelt reeds in gebruik was. Ik meende dit gebeuren uit het verleden even te mogen vertellen.

Oosterhout

S. FICK

VRIJHANGENDE ZWERM

Een kennis van mij, de heer De Boer te Santpoort, houder van enige bijenvolken, kwam eind september tot de ontdekking dat in een appelboom in zijn tuin een bijenzwerm zat die daar reeds geruime tijd gezeten moet hebben. De bijen hadden reeds vijf grotere en kleinere raten uitgebouwd. In de middenraten zat al honing en gesloten broed. Gezien het zeer ongunstige weer van de afgelopen zomer en de activiteit die de zwerm had getoond werd er prijs op gesteld het volk te behouden. Er is toen een plasticzak om het volk geschoven en met een groot mes is het hele boeltje vlak langs de tak afgesneden zodat alles in de zak terecht kwam, om daarna in een lege broedbak in een kast te worden gestort. Daarop is toen een broedbak met uitgebouwde raten gezet en met de afvoer voor de winter begonnen. Midden oktober zijn de stukken raat verwijderd en er wordt verwacht dat het een heel goed bijenvolk zal worden. Ter illustratie van het geval de foto hierbij.

P. BLEEKER

Hoofdbestuur

- Voorzitter:** Mr. L. R. J. ridder VAN RAPPARD, Arkelsdijk 60, Gorinchem, Tel. (0 1830) - 2825
- Secr.-Penn.-Redacteur:** R. P. GROENVELD, Bijenhuis, Wageningen, Tel. (0 8370) - 2863
- Directeur Bijenhuis:** H. SEUNNINGA, Bijenhuis, Wageningen, Tel. (0 8370) - 2863
- Friesland:** J. J. MULDER, Vaart N.Z. 18, Appelscha, Tel. (0 5662) - 596
- Groningen:** P. SIEBERING, Hofstraat 12, Winschoten, Tel. (0 5970) - 3958
- Drente:** J. TIMMERMANS, Broeklaan 46, Assen, Tel. (0 5920) - 3412
- Overijssel-Oost:** W. ASSINK, Broekheurnerstraat 126, Enschede, Tel. (0 5420) - 3442
- Overijssel-West:** J. FRENS, Stationsweg 15, Ommen, Tel. (0 5291) - 403
- Veluwe:** H. G. MAAGENDANS, Passavantlaan 14, Arnhem, Tel. (0 8300) - 26780
- Graafschap en Lijmers:** G. J. A. MEIJER, Babberich, Tel. (0 8364) - 252
- Betuwe:** B. TH. KINKELAAR, Thijmstraat 31, Nijmegen, Tel. (0 8800) - 22625
- Utrecht:** C. PATER Jzn., Achterdijk 26, Bunnik, Tel. (0 3405) - 305
- Noordholland:** A. H. v. d. BERG, Herenweg 79, Egmond-Binnen, Tel. (0 2206) - 402
- Zuidholland:** P. KLAPWIJK, Buizerdstraat 1 B, Rotterdam, Tel. (0 10) - 79446
- Zeeland:** PRUD. DE BRUINE, A 133, Zuiddorpe
- Noordbrabant:** vacature
- Limburg:** G. H. VOGELY, Zandweg 101, Heerlen, Tel. (0 4440) - 5446
- Adviserend lid:** de Rijksbijenteeltconsulent Ir. J. Mommers, Bredaseweg 304, Tilburg, Tel. (0 4250) - 22425
- Accountant:** W. H. v. Mourik, 1e St. Janshof 11, Rotterdam, Tel. (0 10) - 123977
- Ereleden:** R. ter Brugge, Heiloo; Joh. A. Joustra, Amersfoort; Dr. Ir. A. Minderhoud, Wageningen; B. A. v. d. Sande, Nijmegen; Tj. Stienstra, Leeuwarden; A. Vink, 's-Gravenhage

**INSTALLATIE
BESTRIJDINGSMIDDELENCOMMISSIE
VAN DE AFDELING BIJENTEELT VAN HET
LANDBOUWSCHAP**

Namens onze voorzitter de heer ridder van Rappard, die niet aanwezig kon zijn, is op 3 december bovengenoemde commissie geïnstalleerd door de heer Tj. Stienstra te Leeuwarden. De commissie bestaat uit de heren Tj. Stienstra, H. G. Maagendans, P. A. M. van Dongen, B. A. H. Visser, L. P. A. Laumans en W. Meijer.

In zijn installatierede wees de heer Stienstra er op dat reeds in 1955 de Bestrijdingsmiddelencommissie van het Landbouwschap gesproken heeft over een regeling tot bescherming van de honingbijen. In deze grote commissie hebben personen zitting uit alle gebieden van land- en tuinbouw en van de verder daarbij betrokkenen. De imkers zijn er thans in vertegenwoordigd door de heer Maagendans.

Spreker memoreerde verder het werk van de bespuitingscommissie van ons hoofdbestuur (die dus alleen bestaat uit imkers) en die in 1954 reeds begon te werken aan een voor de imkers aanvaardbare wettelijke regeling. Zij kwam in record-tijd voor de dag met een ontwerp van wet. Toen besloot echter minister Mansholt de hele materie in één wet te regelen. Over die wet heeft onze commissie overleg gepleegd met de commissie voor Fytofarmacie, die een belangrijk aandeel had in de voorbereidingen daarvan. De commissie onderhield ook het contact met de directie van de polders. Daarbij wees spreker in het bijzonder op de nuttige activiteiten van de heer Wietsma.

De pas geïnstalleerde commissie staat onder voorzitterschap van de heer Maagendans, zodat een goede samenwerking met de grote commissie van het Landbouwschap gewaarborgd is.

De commissie is reeds begonnen met haar werkzaamheden, die betrekking hebben op de uitvoering van de inmiddels tot stand gekomen maar voor een groot deel nog niet in werking getreden bestrijdingsmiddelenwet. Over deze wet berichtten wij reeds in het Groentje van mei j.l. Een paar leden van de commissie zullen trachten voor 1963 wederom een gunstige regeling voor het plaatsen van bijenvolken in de polder te bewerkstelligen.

DE JAFFAKAST

In het artikel in het decembernummer „Van Jaffakist tot Bijenkast” zijn een paar storende fouten geslopen. Blz. 188 2e kolom 20e regel van onder. De woorden „van onze dunne stroken” moeten vervallen. Deze zin slaat juist op het dikke hout.

Blz. 199, 2e kolom 14e regel van boven. Het woord „buitenkant” moet zijn: „bovenkant”. Blz. 190 2e kolom 24e regel van boven. „Op” moet worden vervangen door „of”.

Wij vertrouwen gaarne dat onze doe-het-zelvers deze wijzigingen even willen aanbrengen.

Eet
er goed
van

**Verkade
Ry-King
knäckebröd**

Per pak bruin of wit 85 cent.

Uit de afdelingen

AFD. LEIDEN

Afdeling Leiden belegde op maandag 26 november een ledenvergadering in Café „Old Dutch“ te Leiden. Aanwezig waren 14 leden en één gast. De heer De Groot bracht verslag uit van de Algemene Vergadering. Bij de bespreking van de resultaten van het afgelopen jaar bleek, dat de meeste der aanwezige leden, geen of althans zeer weinig honing geogost hadden. Hierna werden de filmstroken „De Aalster Bedrijfsmethode“ vertoond. Het bestuurslid, de heer P. v. Zonneveld gaf er de toelichting bij. Het was alles zeer interessant en leerzaam en hier gold ook al weer het gezegde: „De afwezigen hadden ongelijk“.

AFD. AMSTERDAM E/O BUIKSLOOT

Half november werd de jaarvergadering gehouden welke goed werd bezocht. Het bestuur kon mededelen, dat met de Afdeling Publieke Werken van Amsterdam stevig contact werd onderhouden om tot het stichten van een openbaar bijenpark te komen. P.W. kon reeds nadere mededelingen verstrekken en dacht in beginsel aan het creëren van een openbaar bijenpark in een groenstrook, gelegen tussen een aantal te verrijzen woonwijken. Om het ledental te vergroten zal worden getracht een cursus voor beginners te doen starten. Tijdens de vergadering meldden zich reeds 8 personen. Op 14 december zal het restant moeten volgen. Dan nl. wordt een filmavond georganiseerd. Via het wijkcentrum Amsterdam (N) zal voor beide activiteiten de nodige reclame worden gemaakt. Ons jeugdlid Ronald Rolfs werd tot winnaar uitgeroepen van de honingverkoop onder de jeugdeden. De opbrengst van deze honingverkoop komt ten bate van de Afdelingskas. Als prijs en als stimulans voor het komende jaar werd hem een boekje over „Bijenteelt“ uitgereikt.

Helaas moesten we constateren, dat ons ledental achteruit was gegaan. Verder bergopwaarts echter ging het met onze financiële positie. Tot tevredenheid van een ieder kon de penningmeester mededelen, dat het op de begroting vermelde bedrag à f 200,— als reservering voor het toekomstige bijenpark was bereikt. Nog even werd stilgestaan bij de slechte resultaten die wij „Imkers“ dit jaar met onze bijen hebben bereikt. De lachende achtergrondfiguur was Koning Thialf en escorte. Voor 1963 rekenen we op een goed voorjaarsseizoen.

AFD. SCHOUWEN-DUIVELAND

Geslaagde propaganda-avond

Op vrijdag 30 november hield onze afd. voor een gemengd publiek een gratis propaganda-filmavond, waarvan de opkomst goed genoemd mag worden. De heren van Aarst en Van Willigen vertoonden een drietal films, nl. „Bijen, bloemen, honing“, „Vrijheid van wilde dieren“ en „Honingbijen en bestuiving“. In de pauzes vond een verloting plaats, waarvoor de prijzen door de leden gratis beschikbaar werden gesteld. Enige bezoekers gaven zich op als donateurs.

J. F.

AFD. DEDEMSVAART N.S.

Onze afd. hield op 30 november onder leiding van voorzitter de heer Troost een ledenvergadering. Nadat de agenda-punten waren behandeld presenteerde onze penningmeester de heer Zondervan de rekening van de gezamenlijke heide-reis. Wegens aanwezigheid van het heidehaantje op de Veluwe zijn we dit jaar naar de Ruinerheide geweest. Resultaat: weinig of geen honing. On-

danks dit resultaat werd de rekening vlót voldaan en besloten we volgend jaar weer gezamenlijk te gaan. Bij de bestuursverkiezing werd verkozen de heer B. Westerveen van de Lichtmis. Hierna sprak de heer H. Kijk in de Vegte, die enige tijd geleden om gezondheidsredenen bedankte als voorzitter, enige woorden van dank voor zijn benoeming tot erevoorzitter, waarna de heer Troost de wens uitsprak dat wij hem nog vele malen op onze vergaderingen mogen zien.

G. H. K.

Friese Imkersavond een groot succes

Op de Friese imkersavond, welke in de feestelijk versierde zaal van de landbouwschool te Beeststerzwaag gehouden werd, kon de voorzitter aan ruim 200 aanwezigen, een hartelijk welkom toeroepen.

Niemand van ons had durven hopen, dat zovelen aan de oproep naar meer en beter contact onder de Friese imkers, gevolg zouden geven.

Even leek het erop, dat lang niet alle bezoekers een plaatsje zouden krijgen; met de medewerking van allen is het tenslotte toch gelukt.

Maar het zou een warm contact worden, ondanks dat is er niet gemopperd. Integendeel er heerste een gezellige sfeer. Na de opening werd er eerst een korte film gedraaid.

Hierna kregen we het eerste optreden van mevrouw Radsma, voordrachtskunstenares. Zij heeft de aanwezigen intens laten genieten van haar voorgedragen schetsen.

Na mevrouw Radsma nam de heer v. d. Belt ons mee naar de uitgestrekte plassen en rietvelden rondom Belt-Schuutsluit in de kop van Overijssel, een gebied zeer rijk aan natuurschoon en vogelleven. Hij deed dit aan de hand van prachtige dia's waarbij hij een gezellige en interessante toelichting gaf. In de pauze werd een verloting gehouden, de opbrengst daarvan was zodanig, dat de gemaakte onkosten bijna bestreden konden worden.

Na de pauze traden nogmaals mevrouw Radsma en de heer v. d. Belt op. Het was een succesvolle avond. De vraag van de voorzitter of het Kringbestuur op de ingeslagen weg moest doorgaan, werd door de aanwezigen met ja beantwoord.

Omstreeks half twaalf sloot de voorzitter de bijeenkomst. Hij sprak een woord van dank aan mevrouw Radsma, de heer v. d. Belt, de afdeling Beeststerzwaag, de heer Haak en verder aan allen die eraan medegewerkt hadden dat deze Friese Imkersavond zo'n succesvol verloop mocht hebben.

Namens het Kringbestuur:

J. BROUWER, secretaris.

AFD. APELDOORN

Onze ledenvergadering van 15 nov. j.l. was druk bezocht. Na afhandeling der notulen van de vorige vergadering en de binnengekomen stukken werd een commissie benoemd ter bestudering van de mogelijkheid in een of meerdere parken van Apeldoorn een observatiekast te plaatsen en op vastgestelde tijden daarbij explicaties te geven. Dit om aan de imkerij meer bekendheid te geven en vooral bij de jeugd liefde en belangstelling te kweken voor de bijen.

Hierna had de eindles plaats voor beginners. Er waren 16 cursisten die onder de bekwame leiding van de heer P. A. van Zorge deze cursus hadden gevolgd. Na eerst door de heer v. Zorge te zijn overhoord, ondergingen de cursisten een spervuur van vragen, afgevuurd door de heer J. v. Aarst, die zowel de theoretische als de praktische kant van de imkerij betroffen. De heer van Aarst bevestigde zijn tevredenheid over de verhoogde kennis der cursisten, waarna de diploma's door onze voorzitter werden

uitgereikt. Onder aanblijding van een attentie bedankte dr. v. Arragon namens de cursisten de heer v. Zorge voor de prettige wijze waarop hij de leerlingen in de geheimen der imkerij heeft ingewijd.

De heer v. Zorge wees erop dat het behaalde succes te danken is aan de cursisten zelf, die de lessen met volle aandacht hebben gevolgd en hoopt dat zij van het geleerde in de praktijk veel nut zullen hebben.

De heer v. Aarst feliciteert de cursisten namens het Rijkstoezicht. Het is voor hem altijd een prettige ervaring op de drukbezochte vergaderingen van de afd. Apeldoorn aanwezig te zijn.

De voorzitter, de heer Jansonijs, bedankt de heer v. Zorge voor de goede leiding en de prettige wijze waarop deze cursus gegeven werd en het volgen daarvan een genoegen was. Ook de heer v. Aarst, geen onbekende in ons midden, werd bedankt voor de manier van vragen stellen, waaruit wij ook weer wijzer geworden zijn.

Na de pauze vertoonde de heer v. Aarst voor ons de film „Koninginneteelt“ die zeer in de smaak viel en waaruit veel te leren viel. Het was inmiddels laat geworden, zodat de rondvraag snel werd afgehandeld. De voorzitter kon deze vergadering bijzonder geslaagd noemen, dankte onze gasten voor hun komst naar hier en wenste allen een wel thuis en een tot ziens op onze vergadering in december a.s.

Hx.

AFD. HOORN

Zaterdag 24 november hield onze afdeling haar jaarvergadering. In zijn opening releveerde de voorzitter de slechte honingooft in het afgelopen (bijen)jaar, waardoor de bijenhouders een extra toewijzing bijensukker kregen voor de wintering.

Bij de bestuursverkiezing werden de heren Boelis en Veerman met bijna algemene stemmen herkozen. In het jaarverslag vermeldde de secretaris dat het ledental zich om de 50 blijft bewegen en dat de prijs voor de bijensukker is verlaagd tot 64 cent per kilo, benevens dat de heer Van der Berg uit Egmond in februari j.l. een lezing hield voor de afdeling. Vervolgens gaf voorzitter Boelis een kort resumé van de algemene vergadering in Utrecht.

Daarna deed de heer Boelis mededeling van het ontdekken van een nieuwe haard van besmetting van de gevreesde mijtziekte in Noordbrabant. Er zal streng op moeten worden toegezien dat deze besmetting niet wordt meegebracht uit deze streek naar West-Friesland. Dit in verband met het feit, dat de Nederlandse Fruittelers Organisatie in het voorjaar bijen huurt voor de fruitbloeit uit het zuiden van het land. De Rijksbijenteelt-consulent, ir. Mommers, zal hierop zoveel mogelijk toezien en zonodig een vervoerverbod instellen.

Bij het financieel overzicht blijkt, dat de penningmeester een voordelig saldo van f 35,— heeft geboekt. Dientengevolge wordt besloten de contributie te handhaven op f 6,— per jaar.

Bij de rondvraag zegt de heer K. Atsma te Enkhuizen, toe, steeds belangeloos beginnende imkers wegwijst te willen maken in de bijenhouders, zoals dit gebruikelijk is onder imkers. Zij, die te ver van Enkhuizen af wonen, kunnen dus bij andere bijenhouders terecht en als zij deze niet weten te vinden, dan kunnen zij zich in verbinding stellen met de heer P. Koppes te Abbekerk.

De heer Kistemaker is, gezien de geringe belangstelling onder de jongeren, bang dat de bijenteelt in ons gewest nog zal teruggaan. Anderen echter waren van mening, gezien de uitbreiding van de mijtziekte in het zuiden van het land, dat de fruittelers en bloemzaaiers wel

eens weer gedwongen konden worden zelf bijen te houden. G. WILLEMS

AFD. AMSTERDAM e.o. „BUIKSLOOT“

Na een kortstondige ziekte is 24 november zeer onverwacht overleden ons lid, de heer

C. L. VAN REEDEN

Op de eerste filmavond van dit seizoen zou hij benoemd worden tot erelid. Maar helaas, in deze werd anders beschikt. Wij verliezen in hem een trouw lid.

De afdeling 's-Gravenhage en O. deelt hierbij mede, dat haar plotseling is ontvallen haar trouw en bijzonder actief lid, de heer

J. ZANDSTRA

In de zeer vele jaren dat de heer Zandstra lid van de afdeling is geweest ontbrak hij nimmer op een vergadering. Hij was, wat volharding betreft, een voorbeeld voor anderen. Zijn nooit falende liefde voor de bijen was spreekwoordelijk. De afdeling verliest in hem een trouw lid en een goed imker. De herinnering aan hem zal blijven voortleven.

AFD. FREDERIKSOORD

Natuurshow te Noordwolde

In samenwerking met aquarium-, postduiven-, konijnen-, vogel- en bijenvereniging en Middelbare Tuinbouwschool te Frederiksoord, Vogelpark Tropenfauna te Oranjewoud en Buurthuis Noordwolde is er een natuurshow gehouden op 9, 10 en 11 november in de grote zaal Slager. Wij mochten ongeveer 2000 bezoekers ontvangen. Het geheel was als een sprookje, alles in dennengroen, bloemen, planten en fraaie herfststukken. Burgemeester H. Huisman opende op 9 november de show en was van mening dat hier iets was gepresteerd, wat zeker navolging verdient. Onze afdeling had een goede plaats midden in de zaal en onze observatiekast met bijen en de imkers-artikelen van het Bijenhuis hadden veel bekijks en de bezoekers konden aan onze stand een potje honing kopen, wat ook goed ging. Wij willen nu proberen een cursus voor beginners uit de show te krijgen en het laat zich aanzien dat dat wel lukken zal. Hopelijk kan het bovenstaande ook andere afdelingsbesturen te denken geven om ook zo iets te organiseren om vooral onder de jeugd meer bekendheid te geven aan de bijen.

F. J.

AFD. APeldoorn

Onze eerste vergadering van dit winterseizoen kon zich in een flinke opkomst verheugen. Wegens verhindering van de voorzitter werd het voorzitterschap waargenomen door de heer U. Linstra. Na eerst de leden, onder wie enkele nieuwe, en de pers welkom te hebben geheten, werden de gebruikelijke agendapunten afgehandeld, welke door de vele ingekomen stukken, die door de secretaris werden voorgelezen en toegelicht, nogal veel tijd in beslag namen. De bespreking der resultaten van het afgelopen seizoen en het punt van ter tafel gebrachte onderwerpen smolt geheel in elkaar, dit in verband met a) de moeilijkheden ondervonden met het bevruchten der jonge moeren, b) darrenbroedige volken, c) vele volken moesten naar de heide gebracht worden, waarvan de jonge moe-

ren nog niet aan de leg waren, d) oude moeren moesten weer ingevoerd worden; dit alles samenhangende met het slechte weer en de min of meer teleurstellende honingopbrengsten.

Voorts kwamen nog aan de orde enkele toegepaste methoden van imkeren, het verenigen in het voorjaar en het najaar, het voeren met droge suiker en de te gebruiken ramen, waarvan modellen ter vergadering aanwezig waren, het voeren met borstplaat, etc. Sterk naar voren kwam om toch vooral met sterke volken naar de heide te gaan, die, zoals bleek, ook bij slecht weer nog kans geven op een redelijke honingopbrengst. De resultaten zijn in het kort samengevat als volgt: Betuwe - geen overschot; fruitbomen aan de Vecht - geen resultaat; dopheide - redelijk; struikheide - nihil.

Hx.

AFD. EERBEEK

Op maandagavond, 5 november, kwamen de imkers van de afd. Eerbeek in de „Korenmoen“ bijeen, voor het houden van de eerste wintervergadering. Behalve de leden kon voorzitter Boesveld ook de heren v. Aarst, Groenveld en Maagendans hartelijk welkom heten in hun midden.

De voorzitter maakte zijn inleiding kort om de secretaris gauw de gelegenheid te geven de verslagen van de op 6 oktober gehouden bijeenkomst voor te lezen. Uit deze verslagen bleek dat we ons gelukkig modeloos zorgen hadden gemaakt en dat deze markt, gezien het slechte seizoen dat achter ons ligt, toch goed geslaagd is.

Medegedeeld werd, dat eind november weer een avond georganiseerd wordt, waarop ook de dames en introducties hartelijk welkom zijn. Door de voorzitter was gezorgd voor een flinke partij narcissenbollen, zodat de leden allen een mooie portie van deze bollen gratis aangeboden werd. De kosten komen voor rekening van de kas. Verder was er nog een partij crocusbollen onderweg, die door het bestuur beschikbaar werden gesteld tegen vergoeding van f 0,50 per kg. Van dit aanbod werd door velen gebruik gemaakt.

Na de pauze werd het woord gegeven aan de heer Groenveld, om ons het een en ander te vertellen over de film „Eenvoudige Koninginneteelt“, die de heer v. Aarst daarna voor ons zou draaien. Tevens gaf de heer Groenveld zijn visie op het steeds populairder wordende bijenras „de Carnica“.

Uit zijn betoog bleek o.a. dat er dit jaar ongeveer 500 koninginnen ter bevruchting opgezonden waren naar Schiermonnikoog. Ook op eigen stal, mits er vroeg voor darren gezorgd wordt, is er een redelijke kans op een zuivere bevruchting.

De film, door de heer v. Aarst gedraaid en toegelicht, toonde ons de diverse mogelijkheden, die er liggen in de koninginneteelt. Een uiterst interessante en duidelijke verhandeling, maar allemaal groots van opzet en afgestemd op het kweken van veel jonge koninginnen. Na deze film vertelde de heer Groenveld, hoe men aan het Bijenhuis de jonge moeren kweekte.

Vele vragen werden gesteld die alle zeer deskundig door de heren v. Aarst en Groenveld werden beantwoord. Het was een prettige en redelijk goed bezochte bijeenkomst, waarmee het winterprogramma aangevangen is. Houden zo!

A. H. VERBEEK, secr.

Hier volgen de nummers van de niet afgehaalde prijzen van de Bijenmarkt: 55 - 1035 - 1611 - 1699 - 1730 - 1763 en 1949.

AFDELING ASSEN

Onder leiding van de voorzitter, de heer J. Oostveen, werd op 29 oktober jl. in de Poort van Cleef een ledenvergadering gehouden.

In zijn openingswoord memoreerde de voorzitter dat het jaar 1962 wel een

van onze slechtste honingjaren is geweest. Daar de bijenteelt zich, volgens de voorzitter, in afwijking van vroeger meer en meer als natuursport en vrijetijdsbesteding met het nut van de bestuiving van de gewassen toespitst is hiervoor, gezien de toenemende belangstelling, een goede toekomst weggelegd. In aansluiting op de ledenverfactie van het hoofdbestuur werden reeds 7 nieuwe leden voor 1963 ingeschreven.

Voorts deed de voorzitter mededeling dat het in te richten bijenpark in het plan „De Lariks“ zijn beslag heeft gekregen. De belangstelling hiervoor blijkt zo groot dat de aanwezige stal reeds te klein is. In verband hiermede zal getracht worden hieraan in 1963 enige uitbreiding te geven opdat meerdere volken kunnen worden ondergebracht.

In de commissie van toezicht op het bijenpark werden benoemd de heren J. H. Lubbers, H. H. Siebring en J. A. L. Stap.

Het winterprogramma werd voorlopig als volgt vastgesteld: 26 november: jaarvergadering; januari: lezing en een praatavond; februari: film en maart: voorjaarsvergadering.

Daar de gehouden honingtentoonstelling in september niettegenstaande de slechte honingopbrengsten bijzonder is geslaagd, werd besloten ook het komende jaar weer een honingtentoonstelling te organiseren.

Daar bovendien ook de bijencursus voor beginners, waaraan veertien cursisten deelnamen, een succes bleek, zal zo mogelijk in 1963 weer een cursus worden gegeven met zo mogelijk een cursus voor gevorderden.

Hierna sloot de voorzitter deze geanimeerde vergadering met een woord van dank voor de goede opkomst.

J. H. LUBBERS, secr.

AFDELING BUNNIK-HOUTEN

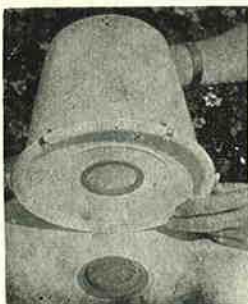
In december hoopt de afdeling Bunnik-Houten haar derde lustrum te vieren. Tevens wordt er een cursus Bijenteelt voor Gevorderden georganiseerd, en bij voldoende deelname ook een cursus Bijenteelt voor Beginners. Tevens is de inschrijving opengesteld voor een cursus in Klein Fruit. Men kan zich voor deze cursussen opgeven bij de administratie, Achterdijk 26, Bunnik, tel. 03405-305. Het orgaan Bijennieuws van de afd. Bunnik zal met ingang van 1963 maandelijks gaan verschijnen. Proefnummers worden op aanvraag gratis toegezonden. Begin januari 1963 zal de afd. Bunnik e.o. in Utrecht weer een vergadering uitschrijven over de Verhuur van Bijenvolken aan Fruittelers. C. F.

AFD. HILVERSUM

Op 8 november werd de eindles van onze cursus voor beginners gehouden in tegenwoordigheid van de heer J. van Aarst voor het rijksbijenteeltconsulent-schap. De aanwezige leerlingen beantwoordden de door de heer Van Aarst gestelde vragen uitstekend, waaruit bleek dat de opgedane kennis er voorbeeldig in zat. Na afloop werden diploma's uitgereikt aan: de heren D. H. Rodermont, Baarn; H. J. R. Mattes en mej. J. H. Mattes, Blaricum; de heer C. Ruyter, Hilversum; mej. G. Kloeten, Bussum; F. A. v. Drimmelen, Holl. Rading; de heer H. J. Reumer, Hilversum en de heer F. L. Brouwer, De Meern.

Namens de cursisten werd de cursus-leider, de heer O. de Vries, een geschenk aangeboden hetgeen door deze zeer geapprecieerd werd. Aan het slot werd de nieuwe film over koninginneteelt vertoond, voorafgegaan door een korte inleiding door de heer v. Aarst over rasverbetering. Nadat enige gestelde vragen hierover waren beantwoord, werd deze zeer leerzame avond, die behalve door het bestuur en cursisten, door slechts weinig leden werd bezocht, gesloten. Er werd een nieuw lid ingeschreven, er waren drie gasten aanwezig.

O. DE VRIES

Plastic voeremmer

Neemt in de lange
winteravonden
een goed
bijenboek ter hand.

Wij hebben
het grote bijenboek
door

R. P. Groenveld
in voorraad
(f 13,90)

Een briefkaartje
en overmorgen
hebt u het in huis.

Een gelukkig en voorspoedig jaar 1963

wensen wij alle imkers toe, ook voor de hunnen en voor hun bijen.

Ook voor het jaar 1963 leveren we u gaarne weer alles wat u nodig hebt op het gebied van de bijenteelt. Begint u het nieuwe jaar goed door nu alvast na te kijken wat u nodig hebt en bestelt u vroegtijdig? Het is april voordat we het merken en dan hebt u al raampjes en kunstraat nodig! Ook uw oude raten, raten met darrecellen op het raatoppervlak en wasafval kunt u beter nu aan ons verzenden dan wanneer de wasmot er flink in huisgehouden heeft.

Las u in het november-nummer het artikel over de nieuwe plastic voeremmertjes?

Het oplossen van suiker in koud of warm water komt geheel te vervallen! De prijs is f 4,50 per stuk.

GOEDE DINGEN

BIJENHUIS

WAGENINGEN

Telefoon 0 8370 - 2863 - Giro 823276

WIJ KUNNEN

u alles leveren op het gebied der **Bijenteelt** voor de laagst mogelijke prijzen.

Vraagt onze rijk geïllustreerde prijscourant even aan, deze wordt u **op aanvraag gratis** toegezonden.

Heeft u geen honing voor wederverkoop dan kunt u bij ons wel terecht. Vraag dan even onze honingprijslijst aan.

PRETTIGE FEESTDAGEN wenst u:

BIJENSTAND

H. T. VAN DAM & Zn.

JUBBEGA (Fr.) — TEL. 05165 - 382

Maandschrift voor Bijenteelt

Officieel orgaan van de Vereniging tot Bevordering der Bijenteelt in Nederland.

Verschijnt de eerste dinsdag der maand.

Redacteur: R. P. Groenveld.

Adres redactie en administratie: Bijenhuis, Wageningen.

Telefoon: 0 8370-2863.

Giro: 846801.

Commissie van redactie: W. Assink, H. G. Maagendans en B. A. van der Sande.

Adviseur: de Rijksbijenteeltconsulent.

Inzending kopij: Voor de 10e der maand.

Inzending advertenties: Voor de 20ste der maand.

Tarief speurbijtjes: Tot 20 woorden f 1,50; elke 4 woorden meer 30 cent, bij vooruitbetaling te voldien op bovengenoemde postrekening.

Tarief advertenties: Op aanvraag.

Bent u verzekerd?

Als ledenlijst en quotum op 1 januari bij het hoofdbestuur zijn: **ja**.

Als ledenlijst en quotum nog niet binnen zijn: **neen!**

De afdelingsbesturen, die voor 1 januari aan hun verplichtingen voldeden, **kunnen gerust zijn**. De besturen die dat nog niet deden, stellen hun leden bloot aan **ongedekte risico's van brand, diefstal, vervoer en wettelijke aansprakelijkheid!** De verzekering begint voor die leden pas weer te lopen op het moment dat ledenlijst en quotum van hun afdeling in Wageningen zijn.

Examen praktisch imker 1963

Voor deelname kan men zich opgeven tot 1 april a.s. onder gelijktijdige storting van het examengeld ad f 10,— op giro 846801 van de vereniging.

Het examen wordt in mei of juni te Wageningen afgenomen.

Eremedailles

Het hoofdbestuur kende in 1962 de eremedaille der vereniging toe aan de volgende leden:

A. Dijkman, afd. Hoog Zuthem;
A. S. Planting, afd. Haren-Paterswolde;
T. Ruitenbergh, afd. Hoog Zuthem;
G. H. L. van Scherpenzeel, afd. Velsen;
J. Westhoff, afd. Hoog Zuthem.